

Ljubljana, 1.6.2022

g. Bogdan Tušar
generalni direktor

Direktorat za razvoj zdravstvenega sistema
Ministrstvo za zdravje

e-pošta: gp.mz@gov.si
bogdan.tusar@gov.si

Spoštovani,

Seznanjeni smo bili z dopisom, ki ste ga dne 13.05.2022 naslovili na izvajalce zdravstvene dejavnosti.

Veseli nas, da so aktivnosti pri digitalizaciji zdravstvenih procesov dobile nov zagon, vendar ocenjujemo, da načrtovan pristop ni optimalen in gre v smeri dodatnih nejasnosti pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti, pa tudi v smeri nelojalne konkurence podjetjem, ki razvijajo in tržijo rešitve na področju zdravstvene informatike.

V dopisu se sklicujete na posamezne izvajalce zdravstvene dejavnosti. V Sloveniji obstaja več kot 30.000 zdravstvenih delavcev in vsi si želijo boljše uporabniške izkušnje na svojem področju in svojem delovnem okolju. V tem trenutku skrbijo za informacijsko podporo zdravstvenim izvajalcem različne informacijske hiše. **Težava, s katero se srečujejo informacijske hiše in tudi zdravstveni izvajalci, so pomanjkanje standardov, neenotni podatkovni modeli in pomanjkljiva infrastruktura za povezovanje različnih rešitev, ki bi jim omogočila uporabo njim najbolj primerne rešitve.** Vse te pomanjkljivosti so v domeni nacionalnega nivoja.

Informacijska rešitev zVem vključuje funkcionalnosti za zdravstvene izvajalce in paciente ter posega v operativno izvajanje zdravstvenih izvajalcev. Strategija razvoja portala zVem in njegovi učinki na slovensko zdravstvo in tudi gospodarstvo niso jasni oziroma dobro premišljeni. Kapacitete za izvajanje digitalizacije so v gospodarstvu. Trenutna strategija portala zVem, pa gospodarstvo odriva. zVem smatramo kot zbirko podatkov, ki se polni iz sistemov izvajalcev zdravstvene dejavnosti in omogoča vpogled tudi pacientu preko različnih aplikacij. **Potrebno je predvsem, da so jasni mehanizmi polnjenja teh podatkov ter pristojnosti za njihovo upravljanje preko vmesnikov, ki so dostopni vsem aplikacijam v zdravstvu.**

V pripravi je nacionalna strategija digitalizacije zdravstva, a sta tudi tu dinamika in zaporedje aktivnosti nejasni – strategija se še pripravlja, kot ste sami zapisali bo predstavljena v drugi polovici leta 2022, po drugi strani pa ste ravnokar objavili razpis za pripravo specifikacij raznih projektov, ki naj bi izhajali iz te strategije.

Menimo, da bi morali na državni ravni najprej opredeliti podatkovni slovar, standarde, enotne šifrante in sorodne gradnike, ki so osnova za poenotenje informatike v zdravstvu. Naslednji korak pa je priprava vmesnikov za polnjenje in izmenjavo podatkov, ki so na voljo vsem razvijalcem aplikacij za zdravstvo.

Prav tako predlagamo da kot krovna organizacija nadzorujete, da so vse rešitve na trgu narejene v skladu z zahtevami, standardi, z upoštevanjem varnostnih protokolov – pozdravljamo načrtovano certificiranje informacijskih sistemov -, ne pa, da je fokus Ministrstva izdelava informacijskih rešitev za zdravstvene izvajalce in paciente, ki so povezane s procesom izvajanja zdravstvenih storitev.

Nacionalna platforma bi morala skrbeti za poenoten prikaz vseh podatkov iz vseh okolij, zagotavljati uporabo na sekundarni ravni in zmanjšati zahteve za posredovanje istih podatkov različnim institucijam na različne načine.

Pri digitalizaciji procesov je pomembno, da se podatek vnese enkrat, tam, kjer nastane in je dostopen vsem v verigi, ki ga uporabljajo.

Postavljeni bi morali biti tudi cilji portala zVem in posledično vzpostavljena strategija za doseganje teh ciljev. Informacijske rešitve na nacionalnem nivoju ne smejo predstavljati nelojalne konkurence gospodarstvu. To bi pomenil zelo negativen signal podjetjem in bi zavrlo razvoj digitalizacije slovenskega zdravstva ter tudi gospodarstva na področju zdravstva. Financiranje takih rešitev pomeni, da se bo razvoj pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti popolnoma ustavil, saj ne bo želel nihče več investirati in bodo vsi čakali samo na rešitve na nacionalnem nivoju.

Na nacionalni ravni bi morali upoštevati »dobre prakse na terenu« in v specifikacijo svojih rešitev umestiti integracijo z že obstoječimi rešitvami, ki so večkrat narejene v smeri podrobnega spremljanja procesov pri posameznem izvajalcu zdravstvene dejavnosti. Scenarij, ki se je zgodil pri naročanju na cepljenje proti Covid-19, ko rešitev na nacionalni ravni sploh ni omogočala povezave z zalednimi sistemi, se ne bi smel več ponoviti.

Ocenjujemo, da bi morali pred pripravo rešitev preveriti stanje na terenu, organizirati delavnice oz. diskusijo med vsemi deležniki in zagotoviti, da se rešitve, ki so že na trgu in konkurenčne, ne razvijajo ponovno. Z integracijo in povezovanjem obstoječih rešitev lahko dosežemo veliko boljše učinke za zdravstvo in paciente.

Kot smo že večkrat poudarili, smo predstavniki gospodarstva pripravljeni sodelovati povsod, kjer lahko s svojim znanjem in izkušnjami pripomoremo k digitalizaciji zdravstva, zdravstvenih storitev in posredno optimizaciji samih procesov. Vsekakor pa je pomembno, da nas vidite kot partnerje, ki prispevajo svoj del k projektu, saj ne moremo razumeti, da je po eni strani objavljen razpis za pripravo specifikacij, po drugi strani, pa je sodelovanje informacijskih podjetij v pripravi projektov eZdravja pogojevano z našim lastnim vložkom in volonterskim delom.

Iz zapisanega lahko nedvoumno zaključimo:

1. Treba je določiti cilje portala zVem in vzpostaviti ustrezno strategijo za doseganje teh ciljev.
2. Informacijske rešitve na nacionalnem nivoju ne smejo predstavljati nelojalne konkurence gospodarstvu. To bi pomenilo zelo negativen signal podjetjem in bi zavrlo konkurenčni razvoj digitalizacije slovenskega zdravstva ter tudi gospodarstva na področju zdravstva ter posledično dvignilo stroške.
3. V Sloveniji je potrebno vzpostaviti in ohranjati konkurenčno okolje.
4. Vloga nacionalnega nivoja je vzpostavitev infrastrukture za povezovanje obstoječih informacijskih rešitev na terenu.
5. Razvoj novih rešitev je potrebno načrtovati in izvajati na primeru dobrih praks – vsi se strinjamo, da je najboljši primer eRecept.
 - Od prvega koraka smo sodelovali vsi deležniki.
 - Pred začetkom razvoja smo preverjali scenarije, umestitev v operativno okolje pri zdravstvenih izvajalcih in zahteve za nabor podatkov na nacionalnem nivoju.
 - Ves čas razvoja projekta smo preverjali rešitve, jih dopolnjevali in ob prehodu v produkcijo ni bilo nobenih težav.
6. Potrebno je vzpostaviti partnerski odnos med vsemi deležniki sistema, seveda v okviru zakonskih določil.

7. Potrebno je pregledati dobre, že razvite in preizkušene rešitve ter preučiti možnost njihove uvedbe na državni ravni (npr. za področje telemedicine, kjer je potrebno tudi zagotoviti financiranje telemedicinske obravnave...)
8. Pri razvoju moramo upoštevati nastajajoči skupni evropski zdravstveni podatkovni prostor, vključevati se moramo v evropski zdravstveni prostor preko sodelovanja in s tem povečati vključenost slovenskega zdravstvenega sistema v EU kot tudi razširiti trg našim podjetjem, ki razvijajo rešitve za zdravstvo.

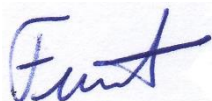
Za dodatna vprašanja in razlage sva vam na voljo.

S prijaznimi pozdravi,

Pripravi:

Flavio Fuart

Koordinator skupine eZdravje

Gospodarska zbornica Slovenije

Združenje za informatiko in telekomunikacije

Nenad Šutanovac

direktor

Gospodarska zbornica Slovenije

Združenje za informatiko in telekomunikacije

V vednost: ga. Katarina Kralj, katarina.kralj@gov.si